

száz-száztíz csendőrrel rendelkező — tanszázad is. Ezek szerint a teljes létszám alig haladta meg a kétezer főt.

A Csendőrség nem "Óbudán állomásozott, minden akcióra készen", ahogyan ezt az író állítja. A galántai zászlóalj a Ludovika Akadémián, a nagyváradi tanzászlóalj pedig a vonatostanyában helyezték el. Az ungvári tanzászlóalj a Radeczky-laktanyában, az egyes tanszázadok pedig a főváros területén különböző honvédségi épületekben kaptak szállást. A szétszórt elhelyezés és a szállítóeszközök hiánya következtében a Csendőrség sem egyöntetű fellépést, sem pedig "rajtaütésszerű elhurcolást" nem hajthatott volna végre.

Vitéz Faraghó Gábor soha sem volt "csendőrtábornok", mert csak 1942 szeptemberében került a honvédségtől, mint altábornagy, a Csendőrség élére. A kormányzó leghűségesebb tábornokai közé tartozott, ezért lett a moszkvai fegyverszüneti bizottság vezetője.

Vitéz Kudar Lajos csendőr ezredessel kapcsolatban az író elfelejtette megemlíteni (88. old.), hogy nemcsak a nyugati szövetségesek katonáit helyezte el a balatonboglári menekülttáborba, de három csendőrtiszt segítségével átsegítette a Faraghó-féle fegyverszüneti bizottság tagjait Szlovákiába a szovjet partizánokhoz, ahonnan azok Moszkvába repültek. Tevékenységéért a németek agyonverték.

Az író csendőr-ügyekben való tájékozatlanságát mutatja az is, hogy könyvében "oroszlábori csendőröket" (226. old.) emleget. Ilyen a II. világháború idején már nem volt, mert az 1826-ban alapított "Oroszlábori Zsandárság"-ot az 1917-es forradalom teljesen megsemmisítette.

1979 szeptember 10.

Sz. R. B.

NÉVJEGYZÉK

azokról, akik a m. kir. Csendőrség vagy az emigrációs csendőrök tevékenységét lényegesen befolyásolták.

ABAY KÁLMÁN csendőr ezredes fiatalkorában oktatótisz, szárny- és osztályparancsnok volt, majd később a honvédelmi minisztérium csendőrségi osztályán dolgozott. A háború után Nyugat-Németországban nevét Mildschütz-re visszaváltoztatta és az MHBK folyóiratának — a Hadak Újtjának — szerkesztője volt. Ekkor javasolta a Csendőr Községnek az MHBK-ba való beolvadását. 1975. februárjában halt meg.

BABOS JÓZSEF DR. hadbíró ezredes, ügyész a Budapesten 1943 decemberében az újvidéki razziaiban résztvevő tisztek ügyében tartott tárgyaláson. További sorsa ismeretlen.

BACH SÁNDOR osztrák ügyvéd, az 1848/49-es magyar szabadságharc leverése után belügyminiszter az osztrák kormányban. Fontos szerepet játszott a Magyarországra is kiterjesztett Zsandárság megszervezésében. 1852-ben miniszterelnök lett és külön "rendőrmisztérium"-ot szervezett a közbiztonsági ügyek legfelsőbb vezetésére.

BAJOR FERENC vezérőrnagy (honvéd), a délvidéki katonai közigazgatás vezetője volt. Az újvidéki razzia miatt a jugoszlávok a háború után kikérték, elítélték és 1946 november 4-én agyonlőtték.

BAKY LÁSZLÓ nyugalmazott csendőr őrnagy, országgyűlési képviselő, majd a Sztójay-kormányban belügyi államtitkár. A zsidók deportálása miatt a budapesti népbíróság 1946-ban halálra ítélte és kivégezték.

BALLÓ ISTVÁN DR. csendőr őrnagy 1942-ben a miskolci nyomozó alosztály parancsnoka, majd előadótiszt a honvédelmi minisztérium csendőrségi osztályán. A II. világháború végén hivatalával Németországba települt át, ahol az összeomlás után fontos szerepet játszott a Csendőrség visszaállítását és a testület tagjainak kivándorlását kérelmező munkálatokban. Onnan az Amerikai Egyesült Államokba, Clevelandbe került, hol előbb az MHBK helyi csoport vezetője, majd a "Csendőr Család" elnöke lett. Dr. Balló a clevelandi társadalom egyik vezető egyénisége, aki minden magyar nemzeti megmozdulásban fontos szerepet játszik.

BARANCHI TAMÁSKA ENDRE (Szalók-nembeli, vitéz, nemes) szkv. m. kir. csendőr százados, festő- és szobrászművész, heraldikus és genealógus. Ősi magyar nemességét B. M. 20.105/1943.II.a. szám alatt igazolták. 1941-ben és 1944/45-ben hadműveleti területen, 1945-1956-ban szovjet hadifogságban, 1950-1955-ben kommunista börtönben, munkatáborban, ÁVH felügyelet alatt, 1956-ban a Nemzetőrségnél volt. 1957 óta az Amerikai Egyesült Államokban él. 1963-ban vitézzé és Johannita lovaggá avatták. 1957 óta az MHBK, 1958-tól az MKCSBK tagja. Az Árpád Akadémia rendes tagja, a bronz Árpád-érem, valamint 36 hadi- és békekitüntetés, rendjel tulajdonosa. 1974 december 1-től az MKCSBK vezetője.

BÁRDOSSY LÁSZLÓ 1924-től 1930-ig a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője, 1930-tól 1934-ig követségi tanácsos Londonban, 1934-től 1941-ig bukaresti követ. 1941 február 14-től 1942 március 7-ig külügyminiszter, közben 1941 április 4-től 1942 március 7-ig miniszterelnök volt. Eközben történt Bácska megszállása és Magyarországnak a II. világháborúba való belépése. 1946-ban Budapesten, mint háborús bűnöst, halálra ítélték és kivégezték.

BEÓTHY KÁLMÁN csendőr ezredes 1944-ben a belügyminisztérium csendőrségi osztályának helyettes vezetője. A harmincas években hosszú ideig a Csendőrségi Lapok főszerkesztője volt. A háború után önként visszament Magyarországra, ahol börtönbe került. Szabadulása után nehéz testi munkát végzett. Legutóbb Kisújszálláson volt harangozó; 1971-ben halt meg.

BORGÓY JÁNOS (vitéz) csendőr őrnagy az I. világháború után elvégezte a pécsi Zrínyi Miklós közrendészeti Akadémiát, majd jelentkezett a Csendőrséghez. Győri szárnyparancsnok, Újvidéken nyomozó alosztályparancsnok, 1943-tól pedig Beregszászon osztályparancsnok volt. A háború után az Amerikai Egyesült Államokban telepedett le, ahol a "Magyar Csendőrök Családi Közössége"-nek első elnöke lett. Clevelandben halt meg 1974 május 2-án.

CSERNYÁK IMRE honvéd százados annak a négy tisztből és hat katonából álló csoportnak volt a vezetője, amely 1918 október 31-én a csendőrök által őrzött Tisza István gróf miniszterelnököt agyonlőtte.

DEÁK LÁSZLÓ (vitéz) honvéd ezredes, az újvidéki razzia III. rendű terhelteje. A magyar honvédbíróság 1943-ban halálra ítélte. Közben Németországba szökött; további sorsa ismeretlen.

DEME LAJOS csendőr százados a parancsnoksága alatt álló csendőrszakasszal a Magyar Nemzeti Bank aranykészletét kiszállította Németországba s ott hiánytalanul átadta az amerikai hadseregnek. Később az aranykészlet visszakerült Magyarországra.

DOMONKOS LÁSZLÓ csendőr őrnagy 1944 elején a kolozsvári nyomozó alosztály parancsnoka volt. A háború után az Amerikai Egyesült Államokban telepedett le. "Közbiztonság" című 127 oldalas tanulmányában jellemezte a Csendőrség működését és javaslatot tett ennek jövőbeni átszervezésére. Az ohioi Akronban halt meg.

ECKHARDT TIBOR DR. szerezte meg a franciáktól az Arad megyei Csendőrség felállításának engedélyét 1919 áprilisában. Később csatlakozott a kisgazda-párthoz, amelynek 1932-ben vezetője lett. 1934/35-ben ő képviselte Magyarországot a Népszövetségben. Mint országgyűlési képviselő, 1938-ban földreform-javaslatot készített. A II. világháború idején a kormányzó megbízásából az Amerikai Egyesült Államokba utazott, hogy ott az ország jövőjét egyengesse. A háború után nem tért vissza Magyarországra.

FARAGHÓ GÁBOR (vitéz) altábornagy a honvédségtől

került a Csendőrség élére. Ő hajtotta végre a csendőrökkel a zsidók összegyűjtésére és elszállítására vonatkozó rendelkezéseket. 1944-ben Moszkvába repült a fegyverszüneti tárgyalásokra, majd ugyanezen év végén annak a debreceni ellenkormányának minisztere lett, amely elrendelte a Csendőrség feloszlását. Budapest ostrománál Faraghó lemezre vett üzenete csalogatta át az oroszokhoz a csendőröket.

FEKETEHALMY-CZEIDNER FERENC (vitéz) honvéd tábornok 1941-ig az I. hadsereg vezérkari főnöke, majd altábornagy korában a szegedi V. hadtest parancsnoka, az 1942-es újvidéki razzia irányítója. A magyar hadbíróság I. rendű vádlottként vonta felelősségre és halálra ítélte, de közben Németországba szökött. A Szálasi-uralom alatt a honvédelmi miniszter helyettese volt. A háború után Jugoszláviában kivégezték.

FERENCZY LÁSZLÓ (vitéz) 1942-ben a 8. nyomozó alosztály parancsnoka, 1944 elején alezredes korában a budapesti csendőrkerületnél szolgált. Magyar részről ő volt a zsidók deportálásának irányítója. 1946-ban Budapesten mint háborús bűnöst halálra ítélték és kivégezték.

FOLKUSHÁZY LAJOS altábornagy — a Csendőrség tizenhatodik felügyelője — előzőleg a honvéd gyalogsági kiképzőtábor parancsnoka volt. Tervbe vette a honvédelmi miniszter Csendőrségre gyakorolt befolyásának megszüntetését. Az emigrációban alakult "M. kir. Csendőr Bajtársi Közösség" vezetője volt. Ausztriában, Salzburgban halt meg 1972 januárjában.

FÓTHY FERENC csendőr alezredest az újvidéki razziaával kapcsolatban tett valótlan jelentései miatt a magyar hadbíróság elítélte. Büntetésének végrehajtását a német megszállás félbeszakította. A háború végén Fóthy Nyugatra került és Bajorországban 1945 őszén agyonlőtte magát.

GRASSY JÓZSEF (vitéz) honvéd vezérőrnagy az 1942-es délvidéki razziára kirendelt karhatalmi erők parancsnoka. A magyar hadbíróság II. számú vádlottja. Újvidéki tevékenységéért halálra ítélték. Németországba szökött és 1944 október 15

után a magyar SS hadosztály parancsnoka lett. A háború után Jugoszláviában halálra ítélték és kivégezték.

HORTHY MIKLÓS (vitéz Nagybányai) az Osztrák-Magyar Monarchia hadiflottájának vezénylő tengernagya, a Magyar Vitézi Rend főkapitánya, huszonnégy éven át Magyarország kormányzója, a II. világháború végén német fogságba került. Utána egy ideig a nürnbergi tárgyalásoknál tanúként szerepelt, majd Portugáliában telepedett le, ahol 1957-ben halt meg.

HÓDOSSY PÁL csendőr őrnagy fiatalabb korában különböző beosztásokban szolgált. 1940-ben osztályparancsnok, majd a Szabályzat-szerkesztő és Tanulmányi Bizottság elnöke volt. 1943-ban — ezredes korában — saját kérelmére nyugdíjazták. Egy év múlva, mint vezérőrnagy, a m. kir. rendőrség felügyelője lett. A háború után az Egyesült Államokba került, ahol 1976 novemberében Kaliforniában halt meg.

HUBA FERENC csendőr alezredes lovas kiképzési módszerét állítólag a Magyarországra ellátogató kanadai kir. Csendőrség kiküldöttjei is tanulmányozták. A háború után Ausztriában telepedett le, Bregenzben, 83 éves korában, 1971-ben halt meg.

KARSAY JENŐ (vitéz) csendőr alezredes a háború alatt a debreceni csendőrkerület segédtisztje volt. Utána Ausztriába került, ahol Grácban, 1947-ben a M.Kir. Csendőr Bajtársi Asztaltársaság vezetője lett. A következő évben ott élő bajtársaival megalapította és kiadta a "Bajtársi Levelet", amely 1979-ben elérte a XXXII. évfolyamát. 1968 májusában, Hollandiában váratlanul halt meg.

KÁLLAY MIKLÓS DR. előbb főszolgabíró, majd Szabolcs megye főispánja volt. 1929-ben politikai államtitkár lett a kereskedelmi minisztériumban. 1932-től földművelésügyi miniszter volt, 1937-től az Öntözésügyi Hivatal elnöke lett. 1942 március 9-től mint miniszterelnök működött. Ekkor indult meg az eljárás az újvidéki razziában részt vett honvéd- és csendőrtisztek ellen. A német megszálláskor a török követségre menekült, amit 1944 november 19-én el kellett hagynia. A nyilasok ekkor elfogták, Sopronkőhidán bebörtönözték, majd a németek Dachaubá vitték. Az Amerikai Egyesült Államokban halt meg.

KEMPEN JÁNOS hivatásos katona volt az osztrák hadseregben. 1848-ban mint hadosztályparancsnok küzdött a magyar csapatok ellen. Ő volt a szabadságharc leverése után felállított és Magyarországra is kiterjesztett osztrák zsandárság első felügyelője.

KEREKES LÁSZLÓ DR. csendőr százados a 2. hadsereg visszavonulásakor csendőreivel és néhány katonával napokig tartotta a Szovjetunióban az ilinkai hídfőt. Budapest ostroma alatt orosz fogságba esett. 1948-ban Ausztriába menekült, ahol az angol hadsereg tolmácsa lett. Később családjával az Amerikai Egyesült Államokba került. Itt állami szolgálatba lépett és húsz éven át szolgált Frankfurt am Mainban új hazáját, ahol számtalan menekült csendőrön segített. Nyugdíjazása után New Mexicóban (Amerikai Egyesült Államok) telepedett le, ahol 1978 május 14-én váratlanul elhunyt.

KIRÁLY GYULA (vitéz) csendőr ezredes 1937-ben a belügyminisztérium Közbiztonsági Főosztályán előadótiszt, majd a csendőrszakcsoport vezetője, végül a Főosztály élére kerül. 1944 október 16-án a németek letartóztatták és haláltáborba hurcolták. Kiszabadulása után Brazíliában telepedett le, majd öt éven át az emigrált csendőrök szervezetének, a MKCSBK-nak vezetője volt.

KOROMPAY GUSZTÁV folyamőr főhajónagy Grassy honvéd vezérőrnagy parancsára az újvidéki razzia alkalmával a Dunához kísért foglyokat az alája rendelt honvédekkel agyonlövötte. Ezért a magyar honvéd bíróság — Kállay volt miniszterelnök könyve szerint — 1944 januárjában halálra ítélte. További sorsa ismeretlen.

KORONDY BÉLA a belügyminisztérium államvédelmi központjához beosztott csendőr százados 1944 szeptemberében két csendőrtiszt segítségével a Faraghó-féle fegyverszüneti bizottságot a kormányzó rendelkezésére átvitte a szlovák partizánokhoz. A magyar kommunista kormány "igazolt"-nak minősítette. A Katonapolitikai Osztályra osztották be. A Rajk-perrel kapcsolatban elítélték és kivégezték.

KÖVENDY KÁROLY (vitéz) csendőr százados, első könyvét

1953-ban adta ki "Csendőrök a Kárpátokon" címmel. Majd több mint tíz évig szerkesztette a MKCSBK folyóiratát, a "Bajtársi Levelet." 1973-ban összeállított és kiadott egy másik könyvet "M. Kir. Csendőrség" címen. Ő létesítette a Kanadában levő Csendőrmúzeumot, számtalan csendőr tárgyú cikket írt és éveken át volt a MKCSBK ügyvezető elnöke.

KŐRÖSSY ZOLTÁN DR. (vitéz) csendőr százados 1942-ben a mohácsi, majd 1944-ben a híradó szárny parancsnoka volt. A háború után az Egyesült Államokban telepedett le, ahol 1956-ban a Csendőrnapi alkalmából az ohiói Cleveland városában rádióbeszédet mondott. Majd a fővárosba, Washingtonba került, felvették a Vitézi Rendbe, előbb vitézi hadnagy, majd 1977-től székkapitány lett.

KŐRÖSSY ZOLTÁN OLIVÉR DR. (vitéz) vitéz Kőrössy Zoltán csendőr százados fia, egyetemi tanulmányai közben a művészet iránt érdeklődött. Hosszas tanulmányozás után egy csendőrfejet készített. A szobor — amely édesapját ábrázolja — kiválóan sikerült és az egyetemen kiállításra került. Azóta néhány kisebb-nagyobb csendőr tárgyú munkán dolgozik.

KUDAR LAJOS (vitéz) 1943-ban csendőr alezredes, majd ezredes a belügyminisztérium államvédelmi központjában. A kormányzó utasítására megszervezte Faraghó altábornagy útját Moszkvába, a fegyverszüneti tárgyalások felvételére. Ezt a németek megtudták, Kudar ezredest elfogták és kihallgatás közben agyonverték.

KULTSÁR LAJOS csendőr alezredes előbb a gödöllői szárny parancsnoka, majd 1944-ben a csendőrfelügyelőségnek előadótiszt volt. A háború végén amerikai fogságba esett és 1948-ban Angliába költözött. A Mindszenty Otthon egyik alapítója volt. Javasolta, a jövőbeni Csendőrség irányítására egy honvédségtől független Közbiztonsági Minisztérium felállítását. Londonban, 1977 júliusában halt meg.

KUN BÉLA újságíró az I. világháborúban orosz fogságba esett, ahol az oroszországi Kommunista Párt magyar csoportjának vezetője lett. 1918 végén visszatért Magyarországra. A tanácsköztársaság alatt kül- és hadügyi népbiztos volt. Felál-

lította a "Vörösörség"-et, amelybe a Csendőrséget is megpróbálta beolvasztani. A bukás után a Szovjetunióba került. Később Sztalin tisztogatásának áldozata lett.

MACARTNEY C. A. A második világháború előtt a budapesti kir. m. Pázmány Péter tudományegyetem angol tanára volt. Több mint egy évtizedig élt Magyarországon. A II. világháború után az oxfordi és edinburghi angol egyetemek történelemtanára volt. Magyarul is beszélt és több magyar tárgyú könyvet írt, amelyekben a Csendőrség szerepét is megtárgyalta.

MARSSÓ LŐRINC (vitéz) csendőr ezredes egész életét a testületnél töltötte, ahol csaknem minden beosztásban szolgált. 1944 elején az Ungvári Csendőrtanzászlóalj parancsnoka volt. Két őse — Lőrinc és György, — mint Heves, illetve Nógrád megye csendbiztosa 1882-ben lépett át a Csendőrség kötelékébe. Ettől kezdve állandóan szolgált néhány Marssó a testületben. A család két utolsó tényleges tisztje a fentebb említett csendőr ezredes és hadnagy fia, Barna volt. Marssó ezredes a háború után az ohioi Clevelandban telepedett le, ahol tizennégy éven keresztül szerkesztette a Magyar Csendőrök Családi Közösségének "Egyesületi Értesítő"-jét. Ott is halt meg, 1978 október 7-én.

MOLNÁR ISTVÁN csendőr százados 1944-ben a sátoraljaújhegyi szárny parancsnoka volt. A háború után az Egyesült Államokban telepedett le, ahol előbb a Magyar Csendőrök Családi Közösségének titkára, majd elnöke lett.

NAGYIVÁNYI ÖDÖN csendőr százados, érdemkeresztes Szent László lovag, Dél-Magyarország Felszabadító Tanácsának alelnöke, a "Liberación Europea" szervezetnek másfél évtizeden keresztül alelnöke, ahol tizennyolc közép- és kelet-európai nemzet fiai tömörültek a kommunizmus megdöntésére és Csehszlovákiának, Jugoszláviának és a Szovjetunióknak a népi elemeire való szétbontására. 1942-ben a berettyóújfalui szárny parancsnoka, majd a zombori osztály segédtisztje lett. Ő volt a szabadkai szárny utolsó parancsnoka.

NAPÓLEON BONAPARTE (1769-1821) a világtörténelem

egyik legnagyobb hadvezére és szervező egyénisége. Törvénykönyve és reformjai maradandó nyomot hagytak Franciaország életében. Uralkodása nagy részét háborúskodással töltötte. Ő szervezte át a francia zsandárságot modern közbiztonsági szervvé. Ennek mintájára alakultak meg egyes nemzetek csendőrségei Európában és a francia befolyás alá került területeken.

NYILAS IVÁN csendőr százados a szatmárnémeti szárny parancsnoka, a háború után az ohioi Cleveland városában telepedett le. Előbb a Magyar Csendőrök Családi Közösségének alelnöke, majd 1960-ban elnöke lett.

OLCSVÁRY-MILVIUS ATTILA csendőr őrnagy a harmincas évek elején vitéz Ridegh Rajmond csendőr őrnaggyal "Bűnügyi Nyomozástan" címen 650 oldalas könyvet írt a testület számára. 1937-ben Olcsváry egy küldöttséggel Lengyelországba utazott az ottani csendőrség tanulmányozására. 1944 elején — mint ezredes — a budapesti csendőrkerületnél szolgált. További sorsa ismeretlen.

ORBÁN LÁSZLÓ csendőr százados az 1926-ban Berlinben rendezett Nemzetközi Rendőr Kiállítás magyar előadója volt. Utoljára ezredesi rendfokozatban a szombathelyi csendőrkerület parancsnokaként működött. A háború után Argentínában telepedett le, ahol 1969 decemberében halt meg.

PANAJOTT SÁNDOR, a Csendőrség harmadik felügyelője, még kerületi parancsnok korában tiszti és őrskönyvtárakat létesített. Magánutazásai során ellátogatott Lembergbe, Párizsba, Berlinbe és Münchenbe az ottani csendőrségi kiképzés tanulmányozására. Felügyelősege alatt hét szakkönyvet adatott ki. Az alkotások embere volt, szolgálatát az újítások egész sora jellemzi. 1908-ban címzetes altábornagyként ment nyugdíjba.

PINCZÉS ZOLTÁN próbacsndőrként került a mádэфalvi őrsre. Később csaknem minden tiszti beosztásban szolgált. Ezenfelül segédkezett a Csendőrségi Lapok, a Zsebkönyv és az új Szolgálati Utasítás szerkesztésében. Ő látta el magyarázatokkal a csendőrök részére a büntető törvényeket és kihágásokra vonatkozó rendeleteket. Ludovikai végzettség nélkül 1944 elején

mint vezérőrnagy a "felügyelő mellé beosztott tábornok" lett. A háború után, amikor látta a Csendőrség összeomlását, Németországban feleségével együtt önként vetett véget életének.

PRESZLY LÓRÁND DR., a belügyminisztérium csendőrségi osztályára beosztott csendőr alezredes, két könyvet írt a testületéről. Ezredesként ment nyugdíjba, majd a BESZKÁRT üzemi titkára lett. 1946-ban háborús bűncselekmények miatt a népbíróság tíz évi fegyházbüntetésre ítélte.

REINLE GÁBOR csendőr ezredes volt az ezredéves kiállítás csendőrségi részének megszervezője.

SÁRÓDY KÁLMÁN csendőr őrnagy korában segédtsízt, alezredes korában előadótiszt volt a honvédelmi minisztérium csendőrségi osztályán. A háború után a traunfalli csendőrtáborba került, ahol titkos összejöveteleken sok csendőrt rábeszélte a Magyarországra való visszatérésre. Maga is visszament. Budapesten, 1975. nyarán hunyt el.

SCHATZ LAJOS egyik császári gyalogezredtől került át a zsandársághoz. Mint II. osztályú százados, a zsandárság vezérfelügyelőjének segédtsíztje volt. 1873-ban a kolozsvári 10. zsandárparancsnoksághoz került. 1876-ban áthelyezték a m. kir. Erdélyi Csendőrséghez és beosztották a honvédelmi minisztérium csendőrségi osztályára, ahol rábízták a m. kir. Csendőrség megszervezésének előmunkálatait. Németül tökéletesen, magyarul "meglehetősen jól" beszélt. Nyugdíjazása alkalmával címzetes tábornoki rendfokozatot kapott. 1891-ben halt meg.

SCHWARZENBERG FELIX, mint cseh földbirtokos fia, katonai pályára lépett és 1848-ban az Osztrák Birodalom miniszterelnöke lett. Ekkor javasolta a császárnak a Magyarországra is kiterjedő osztrák zsandárság felállítását. 1852-ben halt meg.

SEBESTA OTTOKÁR csendőr főhadnagy az 1900-as évek elején — mint a budapesti csendőrkerület segédtsíztje — minden külső anyagi segítség nélkül megszervezte a csendőr-múzeumot.

SZABÓ JÁNOS csendőr törzsőrmester 1956-ban az állami szekérfuvarozó vállalat kocsisa volt Budapesten. A szabadságharc alatt a Széna-téri egység parancsnoka lett. A harcok után állítólag halálra ítélték és felakasztották.

SZILASSY LÁSZLÓ (vitéz) csendőr ezredes 1944 elején a Csendőrség felügyelőjének közigazgatás-vezetője, majd a honvédelmi minisztérium csendőrségi osztályának vezetője. A háború után Angliában telepedett le. Az emigrációban megalakult Felügyelőség vezetője volt. A testületnek a honvédségtől való függetlenítését javasolta.

SZILÁDY GYULA csendőr ezredes 1944 elején a VI. csendőrkerület, majd a fővárost védő csendőrök parancsnoka volt. Budapest elestével szovjet fogságba került, ahonnan hazaszállították, népbíróság elé állították és halálra ítélték. Az ítéletet egykori szolgálati helyén, Debrecenben hajtották rajta végre.

SZOMBATHELYI FERENC (vitéz) honvéd altábornagy előbb a VIII. hadtest, majd a Szovjetunió ellen indított "Kárpát-csoport" parancsnoka volt. Mint vezérezredes, a vezérkar főnöke lett. A háború után a jugoszlávok az újvidéki razzia miatt elítélték és 1946 november 4-én agyonlőtték.

TISZA ISTVÁN gróf politikus 1910-ben a Nemzeti Munkapárt elnöke lett. 1903-tól 1905-ig és 1913-tól 1917-ig miniszterelnök volt. 1918 október 31-én forradalmár katonák a csendőrök által őrzött lakásán agyonlőtték.

TISZA KÁLMÁN 1875-től 1890-ig miniszterelnök volt. 1880-ban betérjesztette a Csendőrség felállítására vonatkozó törvényjavaslatot. Ennek alapján állította fel az országgyűlés a m. kir. Csendőrséget.

TOLDY ÁRPÁD DR. csendőr ezredes 1942-ben a kolozsvári osztály parancsnoka, 1944-ben a belügyminisztérium csendőrségi osztályának előadótisztje volt. Állítólag ő vitte ki a zsidó-vagyont Németországba, ahol átadta az amerikai csapatoknak. A háború után a francia idegenlégióba került. További sorsa ismeretlen.

VATTAY FERENC (vitész) csendőr ezredes 1908 november 2-án tette le a csendőresküt. A huszas években mint százados, majd őrnagy a belügyminisztérium csendőrségi osztályán teljesített szolgálatot. A Berlinben megrendezett nemzetközi rendőr-kiállítás magyar anyagának összegyűjtése az ő érdeme volt. 1942-ben a kolozsvári csendőrkerület parancsnoka lett. A háború után Argentínában telepedett le és egy ideig az emigrációs csendőr közösségnek — a MKCSBK-nak — elnöke volt. Fő érdeme az emigrációs csendőr-egység helyreállítása.

ZÁKÓ ANDRÁS honvéd vezérőrnagy a MHBK központi vezetője. Megkísérelte a különböző csendőr-csoportok beolvastását az MHBK-ba. Kapcsolatot tartott a magyarországi kommunistaellenes szervezetekkel; futárjai közül többen elfogtak és elítéltek. Munkáját a francia megszálló hatóságok támogatták. Münchenben, Németországban halt meg 1968 márciusában.

ZÁMBORY ÁRPÁD csendőr ezredes 1941-ben zomborban osztályparancsnok, majd 1944-ben a budapesti csendőrkerület parancsnoka. Ez év decemberében kerületének megmaradt részeivel előbb Sopron környékére, majd Ausztriába települt át. A traunfalli táborban egyesített csendőrkerületek parancsnoka lett. A megszálló amerikai hadsereg az ott levő csendőröket nem fegyverezte le, hanem egy ideig felhasználta a környék közbiztonsági szolgálatának ellátására.

RÉSZLETES TARTALOMMUTATÓ

(A zárójelben levő szám azt az oldalt mutatja, amelyiken a megjelölt fejezet kezdődik.)

AJÁNLÁS

(5)

DÍSZOKLEVÉL

az arany Árpád-éremmel történt kitüntetésről

(6)

ELŐSZÓ

Írta Somogyi Ferenc dr. egyetemi tanár

(7)

SZAKVÉLEMÉNY

Írta vitész Marssó Lőrinc csendőr ezredes

(9)

AZ ANYAG ÁTTEKINTÉSE

(10)

I.

BEVÉZETÉS

(11)

A tanulmány célja (11) — Közbiztonsági tárgyú munkák (11) — Szakkifejezések (13) — Közbiztonsági rendszerek (17) — *Lábjegyzetek* (29)

II.

A ZSANDÁRSÁG EREDETE ÉS SZERVEZETE FRANCIAORSZÁGBAN

(22)

A zsandárság őse (22) — A francia zsandárság megalapítása (23) — Napóleon zsandársága (24) — A mai francia zsandárság (25) — A Párizsi Köztársasági Gárda (26) — Összefoglalás (28) — *Lábjegyzetek* (43)

III.
A ZSANDÁRSÁG ELTERJEDÉSE EURÓPÁBAN
(30)

Politikai háttér (30) — Belgium (31) — Luxemburg (31) — Ausztria (31) — Németország (33) — Hollandia (34) — Vatikán (34) — Oroszország (35) — Spanyolország (36) — Görögország (37) — Olaszország (38) — San Marino (39) — Magyarország (39) — Jugoszlávia (39) — Csehszlovákia (39) — Románia (40) — Bulgária (40) — Svájc (40) — Ciprus (40) — Összefoglalás (40) — Az európai zsandárságok működési évei országok szerint 1791-től 1977-ig (42).

Lábjegyzetek (21)

IV.
LOMBARDIA ZSANDÁRSÁGA
(44)

Terület (44) — A zsandárság megalapítása (44) — Szervezet (44) — A lombardiai zsandárság szervezete 1814-ben (45) — Létszám (46) — Felvétel (46) — Jogok és kötelességek (47) — Összefoglalás (48)

Lábjegyzetek (48)

V.
AZ OSZTRÁK CSÁSZÁRI ZSANDÁRSÁG
(49)

1. *Előzmények (49)* — Politikai helyzet (49) — Katonai toborzások (50) — Bűnözési hullám (50) — Lombardiai minta (51)

2. *Megalapítás (51)* — Kitervezők (51) — Átvett zsandár-ezred (53) — Császári rendelet (53)

3. *A zsandártörvény intézkedései (55)* — Toborzás (55) — Szolgálati kötelezettség (55) — Kiképzés (55) — Szervezet (56) — Létszám (58) — Feladat és hatáskör (59) — Egyenruha és fegyverzet (59) — Járőrözés (60) — Ellenőrzés (60) — Előléptetés (60) — Szolgálati nyelv (60) — Politika (60) — Pénzjutalmak (61)

4. *Átszervezések (61)* — Rendőrségi minisztérium (61) — Új zsandárezredek alapítása (62) — Hatalomkorlátozás (62) — Az országos zsandárparancsnokságok 1866-ban (63) — Osztrák-

magyar kiegyezés (64) — A zsandárság törvényessége Magyarországon (64) — Az osztrák zsandárság az I. világháborúban (65) — Változások az I. világháború után (65) — Az osztrák zsandárság további sorsa (66)

Lábjegyzetek (66)

VI.
A M. KIR. ERDÉLYI CSENDŐRSÉG
(68)

Erdély helyzete (68) — Zsandárság Erdélyben (68) — Átszervezés (69) — Az erdélyi zsandár-parancsnokság a kiegyezéskor (70) — A magyar országgyűlés álláspontja (70) — M kir. Erdélyi Csendőrség (72) — Szervezet (73) — Létszám (74) — Horvát-szlavon csendőrség (74)

Lábjegyzetek (76)

VII.
A MAGYAR CSENDŐRSÉG
MEGALAPÍTÁSÁNAK KÖRÜLMÉNYEI
(77)

1. *Közbiztonsági rendszer 1881 előtt (77)* — Angol hatás (77) — Pandúrok (79)

2. *A felállítás előzményei (81)* — Betyárvilág (81) — A betyárvilág korszakai (83) — A betyárvilág az irodalomban (84) — A felsőházi tagok mozgalma (85) — Az erdélyi csendőrség hatása (86)

3. *A Csendőrség történelmi korszakai (86)* — Felosztás (86)
Lábjegyzetek (87)

VIII.
A M. KIR. CSENDŐRSÉG
MEGSZERVEZÉSE ÉS KIFEJLŐDÉSE
(88)

1. *A megszervezés (88)* — Előmunkálatok (88) — Javaslat (88) — Alaptörvény (90) — Kakastollas kalap (91) — A csendőr-parancsnokságok megszervezése (91) — Területi illetékesség (93) — Az első csendőrségi utasítás (94) — Szervezet (95) — Szolgálat (97) — Járőrözés (99) — Különítmények (100) — Örslaktanya (101)

2. *Személyi ügyek* (102) — Legénységi felvétel (102) — Kilépés (103) — Kiképzés (104) — Tiszti felvétel és kiképzés (104) — Rendfokozatok (105) — Nősülés (106) — Magánélet (106) — Illetmények (107) — Nyugdíj (108) — Ruházat (109) — Járőrvezetői jelvény (110) — Étkezés (110)

3. *Kiemelkedő események* (111) — A betyárvilág felszámolása (111) — Központi vezetés (113) — Évkönyv (114) — Zsebkönyv (114) — Tábori Csendőrség megszervezése (115) — Az ezredéves kiállítás (117) — Új csendőrkerületek (118) — Budapesti csendőrlaktanya (118) — Országos Csendőriskola (119) — Városi szolgálat (119) — Reformok (120) — Fegyverzet (121) — Szolgálati kutya (121) — Könyvtár (122) — Csendőrmúzeum (122) — Szolgálati lovak (122) — Járásparancsnokságok megszervezése (123) — Súlyos megpróbáltatások (123) — A közbiztonsági állapotok javulása (126) — Összefoglalás (127) — Arany érdemkereszttel kitüntetett csendőrök (128)

Lábjegyzetek (128)

IX.

AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ KORA

(130)

1. *A Csendőrség a háború előestéjén* (130) — Csendőrök Bosznia-Hercegovinában (130) — Albánia 150 magyar csendőre (131) — Csendőrségi alapítványok (132) — Szervezet (133) — Állomány (134) — Közbiztonsági viszonyok (135)

2. *A háború előzményei* (136) — Indítóokok (136) — Politikai ellentétek (137)

3. *A háború* (138) — A szarajevói gyilkosság (138) — A Csendőrséget érintő hadműveletek (139) — Tábori rendészet (140) — Közbiztonsági szolgálat (142) — A hadifoglyok ellenőrzése (143) — Létszám (143)

4. *A tanácsköztársaság* (145) — Közvetlen előzmények (145) — A rendőrök gyűlése (146) — Őszirozás katonák (147) — Károlyi kinevezése (147) — Tisza meggyilkolása (147) — Nemzet- és polgárőrség megszervezése (149) — A Csendőrség a tanácsköztársaságban (150)

5. *A proletárdiktatúra* (152) — Előzmények (152) — A hatalom átvétele (153) — A rendőrség csatlakozása (154) — A katonatanács gyűlése (154) — Büntető rendelkezések (154) — A Vörös Hadsereg megalapítása (155) — Vörös Őrség felállítása (156) — A Vörös Őrség szervezete (157) — "Lenin-fiúk" (158) — A proletárdiktatúra csendőr áldozatai (159) — Fery Oszkár meggyilkolása (160) — A proletárdiktatúra bukása (161)

Lábjegyzetek (162)

X.

A CSENDŐRSÉG A KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTT

(164)

1. *A kibontakozás* (77) — Az aradmegyei Csendőrség (164) — Horthy és az ellenkormány (165) — A budapesti helyzet (166) — Kormányzóválasztás (166) — A hadsereg létszámának korlátozása (167) — A csendőrkerületek átszervezése (167) — "Fehér terror" (168) — Károly király (170) — A társadalmi rend védelme (172) — A Csendőrség létszámának kiegészítése (172)

2. *A fejlődés és szakszerűsítés* (173) — Sportolás (173) — Nyomozóalakulatok (175) — Közszolgálati igényjogosultság (176) — Betegsegélyezési alap (176) — Közlekedési őrsők (177) — Helyszíni bírságolás (179) — Vasúti őrsők (180) — Vízi őrsők (181) — Hírközlés (183)

3. *Csendőrség és közigazgatás* (184) — Mellérendelés (184)

4. *Különleges feladatok* (187) — Cserkész világtalálkozó (187) — Csendőrnapi és udvarlakai őrség (188) — Gödöllői különítmény (188) — Kenderesi különítmény (189) — Vasútbiztosítás (190) — Fürdőegyleti szolgálat (190) — A gyermekekkel és fiatalokkal való eljárás (192) — Segélynyújtás (193) — Továbbképzés (193) — Szolgálati ebek (194) — Karhatalmi szolgálat (194)

5. *Az ország gyarapodása* (195) — Előzmények (195) — Visszacsatolások (195) — Dél-Bácska csendőri megszállása (198) — A Csendőrség a felszabadult területeken (200)

6. *A Csendőrség utolsó szervezete* (201)

A. *Központi vezetés* (201) — A Csendőrség felügyelője (201) — Csendőrségi szervek a belügyminisztériumban (202)

B. *Országos szervek* (203) — Szabályzatszerkesztő és Tanulmányi Bizottság (203) — Csendőrségi felszerelési anyag-

raktár (204) — Híradó osztályparancsnokság (204) — Központi közlekedési parancsnokság (204) — Központi nyomozó parancsnokság (205) — Országos Bűnügyi Nyilvántartó Hivatal (208) — Csendőrtiszti tanfolyam (210) — Doktorátussal bíró csendőrtisztek (210) — A nagyváradi csendőr tanzászlóalj (211) — A galántai csendőrzászlóalj (213)

C. *Területi alakulatok (213)* — A budapesti I. Csendőrkerület (214) — A székesfehérvári II. Csendőrkerület (214) — A A szombathelyi III. Csendőrkerület (214) — a pécsi IV. Csendőrkerület (215) — A szegedi V. Csendőrkerület (215) — A debreceni VI. Csendőrkerület (216) — a miskolci VII. Csendőrkerület (216) — A kassai VIII. Csendőrkerület (217) — A kolozsvári IX. Csendőrkerület (217) — A marosvásárhelyi X. Csendőrkerület (218)

7. *Testületi különlegességek (218)* — Csendőrrjárőr (218) — Pártatlanság (219) — Kikérdezés (219) — Fegyverhasználat (220) — Mellékfoglalkozás (220) — Takarékoskodás (221) — Egyenruhaviselés (221) — Tanulmányutak (221) — Látogatások (222) — Csendőr-üdülők (223) — Csendőrségi Közlöny (224) — Csendőrségi Lapok (225)

Lábjegyzetek (226)

XI.

A CSENDŐRSÉG A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚBAN (229)

1. *A háború kitörése (229)* — Főbb indítóokok (220) — A semlegesség álláspontján (230)

2. *Partizánelhárítás (231)* — Razzia Bácskában (231) — Partizánharc Zsablyán (238) — Bácska végnapjai (238) — Jugoszláv megtorlás (240) — Felvidéki partizánok (242) — A Kárpátok tisztogatása (244) — Partizántámadások Muraközben (246)

3. *Átvétel a tiszti állományba (247)* — Csapattiszti vizsga (247)

4. *Tábori Csendőrség a Szovjetunióban (247)* — Magyar hadműveletek (247) — Csendőrök a hadműveleti területeken (249) — Surlódások (251)

5. *A német megszállás idején (253)* — Zsidó törvények (253) — "Margarethe I" (254) — A zsidóság és a GESTAPO (255) —

Vidéki gyűjtőtáborok (256) — Szerződés az SS-szel (258) — A budapesti zsidóság (259) — Zsidó-tanács (263) — Politikai foglyok (264) — Angol-amerikai álláspont (265) — Német bajtársiasság (266)

6. *Védelmi harcok (267)* — Erdély első hősi halottai (267) — A Nagyváradi Csendőrtanzászlóalj (268) — Egy csendőrőrs viszontagságai (272) — Az első alföldi magyar falu elvesztése (273) — Az ungvári Csendőrtanzászlóalj (274) — Kísérletek a szovjet megszállás elhárítására (277) — Fegyverszüneti tárgyalások (278) — A Csendőrség az októberi eseményekben (280)

7. *Csendőrség a Szálasi-kormány idején (282)* — Budapest ostroma (282) — Buda felmentési kísérlete (284) — Kitérés kísérlet (284) — A kaposvári csendőrzászlóalj a dunántúli harcokban (285) — Nemzeti Számonkérő Különítmény (286) — Kitelepítés (287) — A csendőrkerületek áttelepülése (288) — A háború következményei a Csendőrségre (290) — Csendőrségi tanulságok (291)

Lábjegyzetek (293)

XII.

A CSENDŐRSÉG A HÁBORÚ UTÁN (298)

1. *A kommunizmus alatt (298)* — Csendőrüldözés (298) — A testület feloszlata (301) — Szovjet hadifogság (303) — Csendőrök a szabadságharcban (306)

2. *Nyugaton (308)* — "Aranyvonat" (308) — Csendőrök az amerikai zónában (312) — Csendőrök angol szolgálatban (319) — Francia őrzászlóaljban (320) — Idegenlégióban (320) — Amerikai hadifogságban (321)

Lábjegyzetek (322)

XIII.

A CSENDŐRSÉG AZ EMIGRÁCIÓBAN (323)

1. *Szervezet (323)* — M. kir. Csendőr Bajtársi Asztaltársaság (323) — M. kir. Csendőr Bajtársi Közösség (324) — Küzdelem a függetlenségért (325) — Megbékélés (327) — "Őrségváltások" (328) — A Magyar Csendőrök Családi Közössége (330)

2. *Tevékenységek (333)* — Tervezetek (333) — Csendőr-

laktanya és múzeum (335) — Csendőrnapi rádióadások (337) — Csendőrzászlók (338) — Bajtársi Levél (339) — Egyesületi Értesítő (340) — Szabadságlégiók (341) — Vitézi Rend (342)

Lábjegyzetek (343)

XIV.

A CSENDŐRSÉG EMLÉKTÁBLÁJA

(344)

1. *A Csendőrség felügyelői (344)* — Török Ferenc (345) — Jablánczy Sándor (345) — Panajott Sándor (346) — Ziegler Károly (346) — Altorjay Imre (346) — Kosztka Pál (347) — Nagy Gábor (347) — Fery Oszkár (348) — Gencsy Arnold (348) — Bariss Árpád (349) — Csáky Zsigmond (349) — Kontz Sándor (349) — Száhlender Béla (349) — Schill Ferenc (350) — vitéz Szinay Béla (350) — Folkusházy Lajos (351) — vitéz Falta László (352) — vitéz Nemerey Márton (352) — vitéz Faraghó Gábor (352) — vitéz Temesváry Endre (352)

2. *A testület oszlopai (353)* — Járőrvezetők (353) — Őrsparancsnokok (354) — Szakaszparancsnokok (355) — Szárnyparancsnokok (355)

3. *Vélemények a Csendőrségről (356)* — Hazai Samu ny. honvédelmi miniszter (356) — Tisza István ny. miniszterelnök (356) — Wekerle Sándor ny. miniszterelnök (356) — Stomm Marcel tábornok (356) — Veér Imre, a Köztársasági Párt elnöke (357) — Dr. vitéz Újlaky László csendőr ezredes (358) — H. alhadnagy (359) — F. P. O. törzsrőmester (359) — "Perdóczy" nemzetőr-parancsnok (359) — N. N. "B"-községi lakos (359) — Szabolcs Béla clevelandi lakos (360) — vitéz József főherceg, tábornagy (360) — vitéz Nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója (361) — Brozio olasz főtitkár (361)

4. *A közbiztonság vértanúi (361)*

Lábjegyzetek (363)

UTÓSZÓ (365)

FORRÁSMUNKÁK (368)

I. Törvények (368) — II. Rendelet, hivatalos közlemények (368) — III. Könyvek (370) — IV. Folyóiratok és újságok (375) — V. Naplók, leírások, élmények, levelek (379) — VI. Idegen nyelvű munkák (381)

A MELLÉKLETEK MUTATÓJA

(385)

1. Napóleon gyalogos és lovas zsandára 1800-ban	387
2. A Köztársasági Gárda századosa egyenruhában.....	388
3. Francia közlekedési zsandár.....	389
4. La Gendarmerie	390
5. Guardia Civil szolgálati egyenruhában	393
6. Olasz carabinieri.....	394
7. A lombardiai zsandárság (térkép)	395
8. Az osztrák császári zsandárság, 1850 (térkép).....	396
9. Magyar nevű zsandártisztek 1857-ben	397
10. Az osztrák császári zsandárság létszáma, 1853.....	398
11. A gyalogzandár egyenruhája 1850-ben	399
12. Zsandár napi jelentés, 1859	401
13. Zsandár távirat 1860-ból	402
14. Császári zsandárság Magyarországon	403
15. Az 1870. évi IX. törvénycikk.....	404
16. Az osztrák zsandár ezred Erdélyben 1857-ben	405
17. A m. kir. Erdélyi Csendőrség 1876-ban (térkép)	406
18. Bars vármegye pandúrságának eljárási szabályai	407
19. Az 1870. évi XVI. törvénycikk.....	409
20. Az 1881. évi III. törvénycikk.....	410
21. A III. Csendőrkerületi Parancsnokság 1885-ben.....	413
22. Az 1883. évi XXVII. törvénycikk	414
23. A m. kir. Csendőrség első kerületi parancsnokai.....	415
24. Az 1882. évi X. törvénycikk.....	416
25. A H.M. XVI. ügyosztályának hatásköre 1895-ben	417
26. A m. kir. Csendőrség első szárnyparancsnokai	418
27. A csendőrkerületek lakossága és területe, 1887.....	419
28. A Csendőrség rendszeresített létszáma 1887-ben.....	420
29. Szolgálati lap	421
30. Az 1893. évi XXXVI. törvénycikk.....	422
31. Csendőr hadapród-vizsgák	423
32. Ludovika Akadémiát végzett csendőrök, 1878-1890	424
33. Az 1881. évi LXXI. törvénycikk	426
34. Pál Dániel őrsvezető	427
35. Savanyó Jóska elfogása	428
36. Oroszlán Pali	429

37. Baksay Sándor főhadnagy, szakaszparancsnok.....	431
38. Az 1903. évi VII. törvénycikk.....	432
39. Az 1899. évi XXIX. törvénycikk.....	433
40. Bűnügyi statisztika 1907-ből.....	433
41. Jelvényes kitüntetést kaptak.....	434
42. Cs. és kir. Csendőrség Bosznia-Hercegovinában.....	435
43. Albánia 150 magyar csendőre.....	436
44. Segélyezési alapítvány.....	437
45. A tábori Csendőrség eredete.....	438
46. D.D. ny. csendőr százados naplójából.....	439
47. Nemzetőrség felállítása Hódmezővásárhelyen.....	440
48. A szociáldemokraták és kommunisták egyesülése.....	441
49. A proletárdiktatúra népbiztosai.....	442
50. A népbiztosok származása.....	443
51. Forradalmi katonai törvényszékek.....	444
52. Szamuely kiáltványa.....	446
53. Szamuely jelleme.....	447
54. A belügyi népbiztos 1 B.N. számú rendelete.....	448
55. A proletárdiktatúra csendőr áldozatai.....	449
56. A püspökladányi csendőr-tragédia.....	454
57. A Szovjetunióknak kiadott kommunisták.....	455
58. A tiltott szolgálatok.....	456
59. A Csendőrség szolgálati feladatai.....	457
60. Csendőrnapp.....	459
61. Február 14.....	460
62. Udvari ebéd Gödöllőn.....	461
63. Chamberlain angol miniszterelnök levele.....	463
64. Az első bécsi döntés.....	464
65. Kárpáti emlék.....	466
66. A második bécsi döntés.....	467
67. A magyar-jugoszláv szerződés.....	469
68. Csendőrtiszti állomány 1944 január 1-én.....	471
69. Különleges szolgálat.....	472
70. A hadiállapot beálltának megállapítása.....	474
71. Utasítás karhatalmi szolgálatra.....	475
72. Tiltakozás a Csendőrség felhasználása ellen.....	478
73. Zsidótanács az igazolóbizottság előtt.....	479
74. Makarov szovjet ezredes levelének kivonata.....	480
75. A Csendőrségről alkotott szovjet katonai vélemény.....	481

76. Sorcsendőr zászlóalj.....	482
77. Dálnoki Miklós Béla köszönő levele Sztalinhoz.....	483
78. Parancsnokságok és őrsök hátravonása.....	483
79. Meglátogat a zászlóaljparancsnokság.....	486
80. A recski internáló tábor.....	488
81. A csepeli internáló tábor.....	490
82. Kazincbarcikai emlékek.....	493
83. Az Id. Nemzeti Kormány 1690/1945 sz. rendelete.....	496
84. Igazolási határozat.....	502
85. Csendőrnapp Szibériában.....	503
86. Szabad Európa rádiója.....	504
87. Csendőrök szerepe vidéken 1956-ban.....	505
88. Nyílt parancs a Nemzeti Bank aranyának őrzésére.....	507
89. Oltalmi őrség kirendelése.....	508
90. Napirend az őrsök számára.....	509
91. Négy csendőr hazatérésének megtagadása.....	510
92. Deme Lajos százados dícsérete.....	511
93. A traunfalli csendőr-tábor vázlata.....	512
94. A traunfalli csendőr-tábor szervezete.....	513
95. Csendőregységek amerikai szolgálatban.....	514
96. Zámory Árpád csendőr ezredes amerikai megbízatása.....	515
97. A traunfalli csendőr-tábor igazolványa.....	516
98. A Csendőrség kiváló szolgálatának elismerése.....	517
99. Idegenlégiós csendőrök.....	518
100. A MKCSBK Vezetői Bizottságának felállítása.....	519
101. Az emigráns M. kir. Csendőrlaktanya szabályai.....	520
102. Az első rádióadása.....	521
103. Egy csendőrtiszt fejszobra.....	523
104. Két volt honvédtiszt "tárgyilagossága".....	524
105. Néhány tévedés.....	527

NÉVJEGYZÉK
(529)

RÉSZLETES TARTALOMMUTATÓ
(541)

A mellékletek mutatója.....	549
-----------------------------	-----

Sajtó alá rendezte az Institute of Hungarology könyvkiadási osztálya. — *Szedte és tördelte* a Compsetting szedő szolgálat: 19608 Thornridge Avenue, Cleveland, OH 44135. — *Fényképezte* Dobos Don: Master Printing Company, 3112 Broadview Road, Cleveland, OH 44109. — *Készült* a Katolikus Magyarok Vasárnapja nyomdájában: 1739 Mahoning Avenue, Youngstown, OH 44509, U.S.A.